

РЕШЕНИЕ

№ 30890

гр. София, 22.09.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 25 състав, в
публично заседание на 14.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Петкова

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **11564** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - чл.178 Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на А. В. Г., действаща като законен представител на А. В. С. от [населено място], срещу ЗАПОВЕД №РД-10-176/05.11.2024г. на директора на 20^{-то} Основно училище „Т. М.“ (20^{-то} ОУ).

Жалбоподателят, чрез своя законен представител А. Г., претендира за недействителност на оспорваната Заповед, като постановена при допуснати съществени нарушения на административнопроцесуалните правила и в противоречие с материалноправните норми и с целта на закона. Поддържа, че в нарушение на чл.199 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), през учебната 2024/2025г. спрямо него не са били прилагани механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и преодоляване на проблемното поведение, нито родителите му са били уведомявани за наличие на такива проблеми. За процесните нарушения майка му А. Г. научила едва с получаването на уведомително писмо от 21.10.2024г. с което била информирана за образуваното производство за налагане на санкция спрямо сина й. Твърди, че в противоречие с чл.201, ал.2 ЗПУО видът на санкцията не е бил определен при отчитане на причините и обстоятелствата свързани с твърдяното нарушение. Смята, че макар на поведението на ученика да е придадена голяма тежест, предвид възрастта и личностните му особености, действията му не следва да бъдат санкционирани с една от най-тежките санкции предвидени в закона. Изтъква, че на организираната от директора на училището среща на 23.10.2024г. детето и родителят Г. не са били поканени да изразят становище, вместо това използваният подход бил унижителен и увреждащ достойнството на ученика в присъствие на 53 учители. Намира също, че

оспорваният акт не е мотивиран в достатъчна степен. Чрез законния си представител А. Г. моли съда да отмени Заповед №РД-10-176/05.11.2024г. Не претендира за разноски. Евентуално прави възражение за прекомерност на заплатеното от ответника адвокатско възнаграждение и моли съда да присъди по-нисък размер на разноските в тази част. Доводи за незаконосъобразност на административния акт излага и в представени по делото писмени бележки по същество на спора

Ответникът – ДИРЕКТОР на 20^{-то} Основно училище „Т. М.“, оспорва жалбата. Чрез процесуалния си представител адв. И. М. поддържа, че оспорваната Заповед е законосъобразен административен акт и не са налице сочените основания за отмяна. Претендира за разноски.

СЪДЪТ, след като обсъди доводите на страните и доказателствата събрани по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

През учебната 2024/2025г. жалбоподателят А. С. е бил ученик в VII^г клас в 20^{-то} ОУ.

С Доклад вх. №У.-16-150/03.10.2024г. заместник директорът по административната и социална дейност в 20^{-то} ОУ е уведомил директора за действия на ученика А. С. от 03.10.2024г., изразяващи се в това, че последният е свалил панталона на свой съученик. На поисканото от заместник директора обяснение ученикът се оправдал, че се е пошегувал и се извинил на детето, обект на унизителното действие.

С Доклад вх. №У.-16-161/04.10.2024г. старши учител по Физическо възпитание и спорт е уведомила директора на 20^{-то} ОУ за неприемливо поведение на ученици от VII клас, сред които и А. С.. В доклада са изложени следните твърдения: По време на учебен час по физическо възпитание и спорт с ученици от III клас за покриване на норматив по лека атлетика на 200 м. совалково бягане, А. С. – ученик от VII клас, започнал да рита един от конусите, обозначаващи трасето и попречил на децата да завършат бягането си. Няколко момчета от III клас изтичали да вземат и върнат конуса на място, а през това време преподавателката викала от старта, за да предупреди, че провежда изпит, а с действията си учениците А. С. и П. С. й провалят учебния час. Последните, не само не изпълнили указанията й да върнат конуса, напротив, грабнали го и побягнали с него към алпинеума, а след тях тичали децата от III клас. Уведомила за случилото се г-жа Ц. С. – при която към онзи момент VII^г клас имали час. На опита й да разбере защо са постъпили по този начин, не получила обяснение, никой не се извинил за стореното, а А. я гледал нагло и не показал, че изпитва вина за проваления час по физическо възпитание, както и за пренебрежителното си отношение към учителя.

За случая била уведомена класната ръководителка на VII^г, която на свой ред, след като се е запознала със запис от видеонаблюдението в училището, представила Доклад с вх. №У.-16-183/09.10.2024г. В доклада е засегнат и въпросът за поведението на А. С. в часа по музика предходната седмица, както и успешните му опити да съблича панталоните на негови съученици както в училище, така и на улицата, които се повтаряли многократно и за които тя като класен ръководител е разговаряла с ученика и е уведомявала майка му.

С Доклад от 08.10.2024г. учителят по музика е информирала директора, че на 03.10.2024г. ученикът А. С. е проявил неуважително поведение заради което е бил отстранен от час и за което не е демонстрирал чувство на съян и съжаление.

С Доклад от 09.10.2024г. (вх. №У.-16-188) координаторът на екипите за обща и допълнителна подкрепа в 20^{-то} ОУ предложила на ученика А. С. да бъде наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“ по повод многобройните му прояви на неприемливо поведение, изразяващи се в:

а) арогантно и неуважително отношение към учител, говорене на висок глас, апострофиране и възпрепятстване нормалното протичане на часа по музика на 03.10.2024г.; б) унизително отношение към съученици, изразяващо се в това, че на 03.10.2024г. С.

е свалил панталоните на свой съученик, което според класния му ръководител не е еднократен акт; в) неуважение, уронване авторитета на учител по физическо възпитание и спорт на 04.10.2024г. по време на редовен час с ученици от III клас. А. решава да рита многократно конуса с който се провежда изпитването, след което го отнася към 33-ти кабинет, а впоследствие в съучастие с други негови съученици го изнасят извън територията на училището; г) вандалско отношение и рушене на училищна собственост; д) застрашава собствения си живот като пресича улицата без да се огледа, на което свидетел е станала г-жа С. - тя видяла учениците, изнасящи конуса, да тичат скорострелно и да пресичат улицата без да погледнат; е) съучастие в спиране на движението на пътя, след изнасяне на конуса извън територията на училището и поставянето му по средата на пътя; ж) застрашаване живота на третокласниците, които тичат след седмокласниците и напускат двора на училището.

Представен е Доклад от психолога на 20-то ОУ относно оказаната обща подкрепа на ученика А. С. (вх. №У.-16-253/18.10.2024г.).

На 23.10.2024г. е бил проведен Педагогически съвет на който са присъствали и са били изслушани ученикът А. С. и майка му А. Г. С Решение по т.1 по Протокол №1/23.10.2024г. Педагогическият съвет предлага на А. В. С., ученик в VII^г клас за учебната 2024/2025г. да бъде наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“.

Производството е приключило с постановяване на оспорваната Заповед №РД-10-176/05.11.2024г. Според мотивите на административния акт с поведението си ученикът нарушава нормите на чл.172 ал.1, т.2, т.3, т.10 и т.11 ЗПУО и чл.97, т.1, т.11-т.14 и т.26 от Правилника за устройството и дейността на училището, изразяващо се в накърняване на авторитета и достойнството на педагогически специалисти, неспазване на инструкциите на учител, унижаване на съученици, възпрепятстване на нормалното протичане на учебен час, вземане на училищно имущество, пряко и косвено участие в неправомерни действия по спиране на движението по [улица]чрез поставяне на училищния конус по средата на пътното платно.

За изясняване на спора по делото са приети гласни доказателства. Съдът кредитира показанията на свидетеля К. В. С. като непротиворечиви и основани на преки нейни впечатления. Свидетелката разказва, че от началото на учебната 2023/2024г. работи като психолог в 20-то ОУ. От този период познава и детето А. С. с когото е работила през предходната учебна година като са били провеждани консултации с ученика, с неговата майка и с класния му ръководител. Споделя, че ученикът често е нарушавал дисциплината – говори в час, не уважава авторитети, понякога спори с учителите, заради което е бил гонен от час. Когато получи забележка не е склонен да признава вината си. През предходната учебна година са били проведени две срещи с майката на А. заради натрупани забележки за нарушаване на дисциплината. До момента майката не е отказвала подкрепа на училището. В случая санкцията била наложена по повод три различни ситуации на проблемно поведение на ученика.

При така установените факти, съдът приема от правна страна следното:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА.

Подадена е в срок срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21 АПК, с който пряко и непосредствено се засягат права на жалбоподателя и който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност, съгласно приложимата норма на чл.205, ал.5 ЗПУО.

Разгледана по същество жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Като взе предвид изложените от жалбоподателя оплаквания и извърши проверка на административния акт, на всички основания за законосъобразност, съдът достига до следните изводи:

Заповед №РД-10-176/05.11.2024г. е издадена от компетентен орган, в кръга на правомощията му, установени в чл.203, ал.1, предл. 2^{-ро} ЗПУО.

Актът е в предписаната от закона форма, но при издаването му са били допуснати нарушения на административнопроцесуалните правила, които съдът определя като съществени и водещи до неговата отмяна. Съдът споделя разбирането, че нарушението на процесуалните правила е съществено тогава, когато е повлияло или е могло да повлияе върху крайното решение по същество на административния орган, а до отмяна водят онези нарушения, които, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред него въпрос.

Редът и условията за налагане на санкции на учениците са регламентирани в ЗПУО – Глава девета, Раздел III, чл.199 – чл.207 и в Глава трета от Наредбата за приобщаващото образование (Н., чл.58 – чл.69).

Според приложимата норма на чл.199, ал.1 ЗПУО на учениците се налагат санкции след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната им мотивация и за преодоляване на проблемното поведение. Следователно изчерпването на механизмите за преодоляване на проблемното поведение е необходимо условие преди налагане на предвидените в закона санкции. В чл.45, т.1 – т.8 Н. неизчерпателно са посочени дейностите за въздействие върху вътрешната мотивация, една или повече от които следва да бъдат приложени за преодоляване на проблемното поведение на детето или ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви: обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му; използване на посредник при решаване на конфликт в училище; консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник; създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин; насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности; индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество); участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи; други дейности, определени в правилника за дейността на институцията. В случая в Правилника за устройството и дейността на 20^{-то} ОУ за учебната 2024/2025г. не са предвидени други дейности за подкрепа и въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, освен тези, регламентирани в Н..

Със събраните писмени и гласни доказателства не се установява дали и какви механизми за преодоляване на проблемното поведение на ученика А. С. са били предприети преди налагане на процесната санкция. Твърди се по делото и са ангажирани доказателства за проведени срещи с родителя Г., които обаче не са относими към конкретните прояви на детето, за които му е наложена оспорваната санкция, а за предходната учебна година (Протокол за среща/разговор с родител от 04.12.2023г. и Протокол за среща/разговор с родител от 12.03.2024г.). Не се установява по делото, а не се и твърди, за конкретните прояви на ученика на 03.10.2024г. и на 04.10.2024г. да са били осъществени един или няколко от механизмите за преодоляване на проблемното поведение. Липсват данни класният ръководител на А. да е предприел действия за подкрепа, установени в чл.46 Н. – да разговаря с ученика за изясняване на причините довели до конкретния проблем и по възможност заедно с него да определят дейности за преодоляването му. Не са ангажирани доказателства ученикът да е бил консултиран от психолог или педагогически съветник по някой от конкретните случаи за които му е наложена процесната санкция. Видно е от събраните писмени доказателства: Доклад от класния ръководител по повод извършени

нарушения на ученици от VII^Г клас с вх. №У.-16-183/09.10.2014г.; Доклади с вх. №, № У.-16-177/08.10.2024г. и У.-16-180/09.10.2024г. и Доклад с вх. №У.-16-188/09.10.2024г., че в случая цялата дейност на класния ръководител, двамата психолози в 20^{-то} ОУ и координатора на екипите за обща и допълнителна подкрепа, е съсредоточена в преразказ на видяното на записите от камерите в училището, квалифициране на поведението на ученика като „проблемно“, без да е предприет какъвто и да е опит да се изяснят причините за това поведение и в съответствие с това да се набележат конкретни мерки и да се състави план за въздействие върху вътрешната мотивация на ученика и за справяне с „проблемното“ му поведение.

На следващо място съдът приема, че оспорваната Заповед е издадена в противоречие и с материалноправните норми и не съответства на целта на закона за интелектуално, емоционално, социално, духовно-нравствено и физическо развитие и подкрепа на всяко дете и на всеки ученик съобразно с възрастта, потребностите, способностите и интересите му, формулирана в чл.5 ЗПУО.

Според приложимата норма на чл.201, ал.2 ЗПУО видът на санкцията се определя, като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта му, както и възрастовите и личностните особености на ученика. В случая не се установява такава преценка да е била извършена и въз основа на нея да е определен видът на санкцията. Следва да се отбележи, че няма данни на ученика да са били налагани по-леки по степен наказания през предходната учебна година. Освен това, от приетото по делото копие от онлайн платформата „Школо“ е видно, че през предходната учебна година, броят на официално отразените „забележки“ в електронния дневник на ученика А. С. е почти равен с броя на официално отразените „похвали“ за активно участие, старание, отлично представяне и лидерство. Видно е от същото доказателство, че е налице повтаряемост в поведението на ученика: в едни часове при едни преподаватели ученикът не внимава, не подготвя домашните си, проявява неуважение, а по други дисциплини, водени от други преподаватели, проявява старание, участва активно и се представя на високо ниво. Горното идва да покаже, че предприемането на адекватни мерки за подкрепа, съобразени с личностните особености на детето биха могли да окажат реално и положително въздействие върху вътрешната му мотивация и за преодоляване на проблемното в определени ситуации поведение. В оспорвания акт не са изложени мотиви за това какво е наложило спрямо А. С. да се приложи втората по тежест санкция, без да са изчерпани останалите възможности за корекция на поведението на ученика чрез предприемане на целенасочени мерки за подкрепа, включително чрез налагане на по-леките по степен санкции при наличие на основания за това.

По изложените доводи съдът в решаващия си състав приема, че Заповед №РД-10-176/05.11.2024г. е незаконосъобразен административен акт и като такъв следва да бъде отменена.

Така мотивиран и на основание чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-град, Второ отделение, 25^{-ти} състав,

РЕШИ

ОТМЕНЯ ЗАПОВЕД №РД-10-176/05.11.2024г. на директора на 20^{-то} Основно училище „Т. М.“.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБългария, в 14-дневен срок от съобщаването му на

страните.

СЪДИЯ

Боряна Петкова